

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2022 оны 07 сарын 18 өдөр

Дугаар М/373

Улаанбаатар хот

Г Журам, заавар батлах тухай Т

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.3, 8.1.13 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Томууний харуулдан тандалтын тогтолцоонд суурилан Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тандалтыг өргөжүүлэх журмыг нэгдүгээр, Томуу, томуу төст өвчин, амьсгалын замын цочмог хүнд халдвартын бүртгэл, мэдээллийн сан бүрдүүлэх зааврыг хоёрдугаар, Томуу, томуу төст өвчний тархалтын түвшинг тогтоохи зааврыг гуравдугаар, Томуу, томуу төст өвчний тархалтын түвшинд тохирсон бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний чиглэлийг дөрөвдүгээр, лабораторид суурилсан тандалтын зааврыг тавдугаар, Томууний харуулдан тандалтын нэгж, вирус судлалын лабораторийн жагсаалтыг зургаадугаар, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ыг мэдээлэх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх зааврыг долоодугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Томуу, томуу төст өвчин, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын мэдээ, мэдээлэл солилцоо, бэлэн байдал, хариу арга хэмжээг зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв /Ц.Билэгтсайхан/, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар /Д.Нарантуяа/, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвийн дарга, захирал, аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, Төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын дарга нарт даалгасугай.

3. Вирус судлалын лавлагаа, бүсийн болон салбар лабораторийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, урвалж, оношлуурын зардлыг жил бүрийн улсын төсөвт тусгахыг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв /Ц.Билэгтсайхан/, аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын дарга, захирал нарт даалгасугай.

4. Интернэтэд суурилсан томууний мэдээллийн системийг Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тандалт, лабораторийн шинжилгээ, хариу арга хэмжээний мэдээлэл цуглуулахад ашиглаж буй цахим програмтай үе шаттай нэгтгэх ажлыг зохион байгуулж, цахимын аюулгүй байдлыг хангаж ажиллахыг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв /Ц.Билэгтсайхан/-д үүрэг болгосугай.

5. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Нийтийн эрүүл мэндийн газар /Д.Баярболд/-т даалгасугай.

6. Энэхүү тушаал гарсантай холбогдуулан Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны 358, 2020 оны А/482, А/583, 2021 оны А/463 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүйд тооцсугай.

ТОМУУГИЙН ХАРУУЛДАН ТАНДАЛТЫН ТОГТОЛЦООНД СУУРИЛАН
КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19)-ЫН ТАНДАЛТЫГ
ӨРГӨЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Томуугийн харуулдан тандалтын тогтолцооны тогтвортой байдлыг хангах, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тандалттай уялдуулан өргөжүүлснээр томуу, томуу төст өвчлөлийн зүй тогтол, хандлага, тархалт, вирусийн хувилбарыг тогтоож, бэлэн байдал, хариу арга хэмжээг хамтад нь хэрэгжүүлэхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тархалтын “Ногоон” түвшинд энэхүү журам, зааврыг, “Шар, Улбар шар, Улаан” түвшинд Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тандалт, хариу арга хэмжээний батлагдсан бусад заавар, журмыг мөрдөнө.

1.3. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тархалтын түвшингээс үл хамаарч, томуугийн харуулдан тандалтыг тасралтгүй хийнэ.

1.4. Шалтгаан тодорхойгүй амьсгалын замын халдварын кластер өвчлөл, өвөрмөц тохиолдлыг томуугийн харуулдан тандалтын тогтолцоогоор тандана.

Хоёр. Нэр томъёоны тодорхойлолт

2.1. “Томуугийн харуулдан тандалтын тогтолцоо” гэж сонгогдсон эрүүл мэндийн байгууллага болон хилийн нэвтрэх цэгт түшиглэсэн ТТӨ, амьсгалын замын цочмог хүнд халдварт (АЗЦХХ)-ын тархвар судлал, эмнэлзүй, лабораторийн цогц тандалтыг;

2.2. “Амбулаторид сууриссан томуугийн харуулдан тандалтын нэгж” гэж ТТӨ-ий тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу тархвар судлалын болон вирус судлалын тандалтыг хийж байгаа сонгогдсон эрүүл мэндийн байгууллагыг;

2.3. “Эмнэлэгт сууриссан томуугийн харуулдан тандалтын нэгж” гэж АЗЦХХ-ын тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу тархвар судлал болон вирус судлалын тандалтыг хийж байгаа сонгогдсон эрүүл мэндийн байгууллагыг;

2.4. “Тандалтын нэмэлт нэгж” гэж амьсгалын замын вирус илрүүлэх сорьц цуглуулах, шаардлагатай үед шинжилгээ хийх хилийн нэвтрэх цэгт байгуулсан лаборатори эсхүл тухайн орон нутгийн анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагыг;

2.5. “Томуугийн улирал” гэж тухайн жилийн тархвар судлалын 40 дүгээр долоо хоногоос дараа жилийн 23 дугаар долоо хоног хүртэлх хугацааг;

2.6. “Томуугийн жил” гэж тухайн жилийн тархвар судлалын 40 дүгээр долоо хоногоос дараа жилийн 39 дүгээр долоо хоног хүртэлх хугацааг;

2.7. “Вирус судлалын лавлагаа лаборатори” гэж томуу, ТТӨ, амьсгалын замын бусад халдварын үүсгэгчийг бх-ПГҮ шинжилгээгээр илрүүлэх, томуугийн вирусийн хэвшинж, дэд хэвшинжийг тогтоох, вирусийн геномын бүрэн дарааллыг тодорхойлох шинжилгээгээр SARS-CoV-2 вирусийн хувилбар илрүүлэх чадавхитай Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв (ХӨСҮТ)-ийн Вирус судлалын лабораторийг;

2.8. "Вирус судлалын бүсийн лаборатори" гэж томуу, ТТӨ, амьсгалын замын бусад халдварын үүсгэгчийг бх-ПГУ шинжилгээгээр илрүүлэх, томуугийн вирусийн хэвшинж, дэд хэвшинжийг тогтоох молекул биологийн лабораторийг;

2.9. "Вирус судлалын салбар лаборатори" гэж бх-ПГУ шинжилгээгээр томуугийн вирусийн хэвшинж, SARS-CoV-2 вирус илрүүлэх вирус судлалын бүсийн лабораториос бусад аймаг, дүүргийн эрүүл мэндийн байгууллагад байрлах молекул биологийн лабораторийг;

2.10. "ТТӨ-ий тархалтын үе шат" гэж ДЭМБ-аас гаргасан "Улирлын томуу, томуугийн цар тахлын хүндрэлийн үнэлгээ"-ний аргачлалаар ТТӨ-ий халдварлалтын зэрэг, үр нөлөөг матрицаар үнэлж, тухайн жилийн босго үзүүлэлтэд харьцуулан тогтоохыг хэлнэ.

Гурав. Тохиолдлын тодорхойлолт

3.1. Томуу, томуу төст өвчин гэдэг нь сүүлийн 10 хоногт 38⁰C ба түүнээс дээш хэм хүрч халуурах, ханиалгах, хоолой өвдөх шинж илрэх амьсгалын замын цочмог халдвар (Өвчний олон улсын ангилал-10: кодJ00-J22+U.07.1, U.07.2)-ыг;

3.2. Амьсгалын замын цочмог хүнд халдвар гэдэг нь сүүлийн 10 хоногт 38⁰C ба түүнээс дээш хэм хүрч халуурах, ханиалгах шинж илрэх эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэх шаардлагатай амьсгалын замын цочмог халдвар (Өвчний олон улсын ангилал-10: код-J00-J22+U.07.1,U.07.2)-ыг;

3.3. "Кластер өвчлөл" гэж асрамжийн газар, хорих анги, saatuuлах байр, амралт, сувиллын газар зэрэг хязгаарлагдмал орчинд 2 ба түүнээс дээш хүнд 10 хоногийн хугацаанд эмнэлзүйн ижил шинж тэмдэг илрэх.

Дөрөв. Эрүүл мэндийн байгууллагаас хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

4.1. Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага:

4.1.1. ТТӨ, АЗЦХХ-ыг тандах, сэргийлэх, хянах, эрт илрүүлэх, бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, хэрэгжилтийг хянана.

4.1.2. Дэлхий дахинд анхаарал татсан томуугийн вирусийн хэвшинж болон дэд хэвшинж, SARS-CoV-2 вирусийн хувилбар шинээр мэдээлэгдсэн тохиолдолд гадаад улс ороос ирж байгаа иргэдэд хилийн нэвтрэх цэгт тандалт, хариу арга хэмжээг зохион байгуулах шийдвэр гаргана.

4.1.3. ТТӨ, Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын тархалт, хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний талаар Улсын Их Хурал, Засгийн газар, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл, Улсын онцгой комисс, холбогдох бусад байгууллагыг мэдээллээр хангаж, шаардлагатай үед холбогдох шийдвэр гаргуулна.

4.1.4. Улирлын томуу, Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцинаар дархлаажуулах эрхзүйн орчныг бүрдүүлнэ.

4.2. Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв:

4.2.1. ТТӨ, АЗЦХХ-ыг тандах, сэргийлэх, хянах, бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээ авах чиглэлээр үйл ажиллагааны журам, зааврыг шинэчлэн боловсруулж, хэрэгжүүлж ажиллана.

4.2.2. ТТӨ-ий нөхцөл байдал, ДЭМБ-аас гаргасан удирдамжтай уялдуулан тандалт, хариу арга хэмжээний бодлогын баримт бичгийг тухай бүрт шинэчлэнэ.

4.2.3. ТТӨ-ий тархалтын үе шатанд тохирсон бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөнд жил бүр тодотгол хийнэ.

4.2.4. Томуугийн харуулдан тандалтын долоо хоног бүрийн мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, тархалтын үе шатыг тогтоон хариу арга хэмжээний саналыг тусгасан эргэн мэдээлэл бэлтгэж, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангана.

4.2.5. ДЭМБ-ын “Улирлын томуу, томуугийн цар тахлын хүндрэлийн үнэлгээ”-ний аргачлалын дагуу улсын хэмжээний өвчлөлийн босго үзүүлэлтийг жил бүрийн 9 дүгээр сард шинэчилж гаргана.

4.2.6. “Томуугийн Үндэсний зөвлөлгөөн”-ийг жил бүр зохион байгуулж, тандалт, хариу арга хэмжээний зөвлөмж гарган хэрэгжүүлнэ.

4.2.7. Жил бүр томуугийн цар тахлын бэлэн байдлыг хангах зорилгоор олон салбарыг оролцуулсан сургалт, ширээний дасгал сургуулилт зохион байгуулна.

4.2.8. Улирлын томуу, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын эсрэг вакцины тооцоог жил бүр гарган, захиалах, вакцины түгээлт, дархлаажуулалтын явцад хяналт хийж тайлагнана.

4.2.9. Вирусийн эсрэг эм, лабораторийн хэрэгсэл, урвалж оношлуур, сорьц цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, яаралтай тусlamжийн эм, халдвартгүйжүүлэлтийн бодисын тооцоог жил бүр гарган, ЭМЯ болон холбогдох байгууллагад хүргүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

4.2.10. Бүсийн болон салбар вирус судлалын лаборатори, харуулдан тандалтын болон нэмэлт нэгжүүдэд дэмжлэгт хяналт хийн, сургалт зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйгээр хангана.

4.2.11. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгжийн үйл ажиллагааг жил бүр цахим байдлаар үнэлж, тайланг ЭМЯ болон холбогдох байгууллагуудад танилцуулж, зөвлөмж гарган хэрэгжүүлнэ.

4.2.12. Эрүүл мэндийн ажилтнуудад томуу, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тандалт, эмнэлзүй, халдвартын сэргийлэлт, хяналт, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний чиглэлээр сургалт зохион байгуулж, чадавхжуулна.

4.2.13. Томуугийн цар тахлын бэлэн байдлын үнэлгээг эрүүл мэндийн байгууллагуудад 3 жил тутамд хийж, тайланг ЭМЯ болон холбогдох газруудад танилцуулж, зөвлөмж хүргүүлнэ.

4.2.14. ТТӨ, АЗЦХХ-ын тархвар зүй, эмнэлзүйн нөхцөл байдал өөрчлөгдөх, лабораторийн шинжилгээнд томуу, SARS-CoV-2 вирусийн шинэ хувилбар илрэх, шалтгаан тодорхойгүй амьсгалын замын халдвартын кластер өвчлөл бүртгэгдсэн үед эрсдэлийн үнэлгээ хийж, хариу арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлнэ.

4.2.15. ТТӨ-ий тархалтын үе шатанд тохируулан сургууль, цэцэрлэгийн үйл ажиллагааг түр хязгаарлах, сурагчдын амралтыг сунгах, олон нийтийн арга хэмжээг нийтээр болон хэсэгчлэн хязгаарлах саналыг ЭМЯ, холбогдох байгууллагад хүргүүлж шийдвэрлүүлнэ.

4.2.16. ТТӨ-ий тархварзүй, вирус судлал, эмнэлзүйн чиглэлээр судалгаа, шинжилгээний ажил хийж, үр дүнг хэлэлцүүлэн, шийдвэр гаргагчдыг нотолгоонд суурилсан мэдээллээр хангана.

4.2.17. Үндэсний түвшинд вирус судлалын лабораториудын үйл ажиллагааг нэгдсэн удирдлагаар хангаж, тасралтгүй байдлыг хангах чиглэлээр санал, зөвлөмж боловсруулан ЭМЯ болон холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

4.2.18. Бүсийн болон салбар лабораториудын шинжилгээний гадаад чанар, биоаюулгүй ажиллагааг хянана.

4.2.19. Вирус судлалын лавлагаа лабораторид шаардлагатай урвалж, оношлуурыг захиалж, үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг хангана.

4.2.20. Томуугийн болон SARS-CoV-2 вирусийн зарим омгуудыг ДЭМБ-ын лавлагаа төвүүдэд илгээж, баталгаажуулна.

4.2.21. Томуугийн вирусийн хэвшинж, дэд хэвшинж, эмийн бодист тэсвэржилтийг тодорхойлж, мэдээллээр хангана.

4.2.22. SARS-CoV-2 вирусийн хувилбарын тандалт болон томуугийн вирусийн геномын бүрэн дараалал тогтоох шинжилгээ хийж, үр дүнг дэлхийн генийн мэдээллийн сан GISAID-д байршуулна.

4.2.23. Томуугийн тандалтын мэдээллийг долоо хоног бүрийн Пүрэв гарагт ДЭМБ-ын FluNet, FluID сүлжээ болон үндэсний www.flu.mn вэб хуудсанд тавьж, мэдээллийг шуурхай солилцон ажиллана.

4.2.24. Хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр хүн амыг үнэн зөв, бодит мэдээллээр шуурхай хангаж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

4.3. Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв:

4.3.1. ТТӨ, АЗЦХХ-ын дэгдэлтийн үед нэмэлтээр дайчлан ажиллуулах эрүүл мэндийн ажилтан, резидент эмч, анагаахын чиглэлээр суралцаж буй төгсөх ангийн оюутан, сайн дурын ажилтны судалгааг гаргаж, баримжаа олгох сургалтыг зохион байгуулна.

4.4. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, дүүргийн Эрүүл мэндийн төв:

4.4.1. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, дүүргийн Эрүүл мэндийн төв нь харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ТТӨ-ий тархварзүйн болон вирус судлалын тандалтыг хийх, дэгдэлтийн үеийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг жил бүр шинэчлэнэ.

4.4.2. Харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг үнэлж, ХӨСҮТ-ийн Томуугийн үндэсний нэгж (TYH)-д хавсралт 2-т заасны дагуу мэдээлнэ.

4.4.3. Долоо хоног бүр ТТӨ, АЗЦХХ, вирус судлалын тандалтын мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангана.

4.4.4. Өөрийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд “Улирлын томуу болон томуугийн цар тахлын хүндрэлийг үнэлэх” аргачлалын дагуу жил бүрийн 8 дугаар сард босго үзүүлэлтийг шинэчилж, ХӨСҮТ-ийн TYH-д хүргүүлж, баталгаажуулна.

4.4.5. Эрсдэлт бүлгийн хүн амын судалгаанд үндэслэн улирлын томуугийн вакцины хэрэгцээг төлөвлөж, ХӨСҮТ-ийн TYH-д тухайн оны 8 дугаар сард багтаан хүргүүлж, дархлаажуулалтыг зохион байгуулна.

4.4.6. Томуугийн улиралд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж тоног төхөөрөмж, хувийн хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, халдвартгүйжүүлэлтийн бодис, вирусийн эсрэг эм, түргэвчилсэн тестийн нөөцийг бүрдүүлэх, шаардлагатай санхүүжилтийг жил бүрийн төсөвт тусгана.

4.4.7. Вирус судлалын лабораториид шаардлагатай урвалж, оношлуур, лабораторийн хэрэгсэл, стандарт вирус тээвэрлэх орчин, сорьц тээвэрлэх тээврийн зардлын тооцоог гаргаж, жил бүрийн төсөвт тусгаж шийдвэрлүүлнэ.

4.4.8. ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед нэмэлтээр дайчлан ажиллуулах хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага, сайн дурын идэвхтнүүдийг дайчлан ажиллуулах төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

4.4.9. Харуулдан тандалтын болон нэмэлт нэгжүүдэд дэмжлэгт хяналт хийн, сургалт зохион байгуулж, мэргэжил аргазүйн удирдлагаар хангана.

4.4.10. Амьсгалын замын халдвартын кластер өвчлөл, эмнэлзүйн өвөрмөц тохиолдол бүртгэгдвэл ХӨСҮТ-ийн ТҮН-д 24 цагийн дотор мэдээлж, эрсдэлийн үнэлгээ хийж, голомтод шуурхай хариу арга хэмжээний багийг томилон ажиллуулна.

4.4.11. ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг харгалzan сургууль, цэцэрлэгийг хаах, сурагчдын амралтыг сунгах, олон нийтийн арга хэмжээг нийтээр болон хэсэгчлэн хязгаарлах саналыг аймаг, нийслэлийн засаг захиргааны нэгжид хүргүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

4.4.12. Орон нутгийн засаг захиргаа болон холбогдох байгууллагуудтай хамтран 5 хүртэлх насын хүүхдийг чийрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

4.4.13. Хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр хүн амыг үнэн, бодит мэдээллээр шуурхай хангаж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

4.5. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв, аймаг, нийслэлийн Нэгдсэн эмнэлэг, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага:

4.5.1. Нутаг дэвсгэрийн хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг шуурхай үзүүлэх, хүндрэл, эндэгдлээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулна.

4.5.2. ТТӨ-ий тархварзүйн болон вирус судлалын тандалт хийх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг гарган, бэлэн байдлыг хангаж ажиллана.

4.5.3. Жил бүр оп дэлгэх төлөвлөгөөнд тодотгол хийж, төлөвлөгөөний дагуу орны зохицуулалтыг хийнэ.

4.5.4. Эмнэлэгт суурилсан тандалтын мэдээг бүх тасгаас цуглуулж, харьяа ЭМГ, ХӨСҮТ-ийн ТҮН-д 2 дугаар хавсралтын дагуу мэдээлнэ.

4.5.5. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгжүүд ТТӨ-ий тархалтын үе шатаас хамаарч 7 хоног бүр тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу 2-10 сорьц цуглуулж, харьяа аймаг, дүүргийн вирус судлалын лабораториид хүргүүлнэ.

4.5.6. "Улирал хоорондын үе"-д ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдол бүрээс сорьц авч шинжилнэ.

4.5.7. Томуугийн улиралд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж тоног төхөөрөмж, хувийн хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, халдвартгүйжүүлэлтийн бодис, вирусийн эсрэг эм, түргэвчилсэн тестийн нөөцийг бүрдүүлэх, шаардлагатай санхүүжилтийг төсөвт тусган шийдвэрлүүлнэ.

4.5.8. Вирус судлалын лабораториид шаардлагатай урвалж, оношлуур, лабораторийн хэрэгсэл, стандарт вирус тээвэрлэх орчин, сорьц тээвэрлэх тээврийн зардлын тооцоог гаргаж, төсөвт тусгаж, нэмэлт санхүүжилтийг засаг захиргаа, олон улсын байгууллагад хүргүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

4.5.9. Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах тусламж, үйлчилгээнд шаардлагатай тоног, төхөөрөмж, эмнэлгийн хэрэгсэл, хүчилтөрөгчийн хангамжийн тасралтгүй байдлыг хангаж ажиллана.

4.5.10. Томуугийн улирал эхлэх үед томуу, SARS-CoV-2 вирусийн түргэвчилсэн тестийг хэрэглэж, хэрэв эерэг тохиолдолд бх-ПГУ шинжилгээнд баталгаажуулах сорьц авч, шинжилгээний хариуг хүлээлгүйгээр эмчилгээг эхэлнэ.

4.5.11. Халдвартын сэргийлэлт хяналтын багийн тандалт, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах, хамгаалах хувцас, хэрэгслийг зөв өмсөх, аюулгүй тайлах, гарын эрүүл ахуйг сахих, халдвартгүйгүүлэх бодисыг зөв хэрэглэх, цэвэрлэгээ, халдвартгүйтгэл хийх зэрэг халдвартын сэргийлэлт, хяналтын чиглэлээр эрүүл мэндийн ажилтныг тогтмол сургана.

4.5.12. Халдвараас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулж, зөвлөмж өгнө.

4.6.Өрх, сумын Эрүүл мэндийн төв:

4.6.1. Нутаг дэвсгэрийн хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг шуурхай үзүүлэх, хүндрэл, эндэгдлээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулна.

4.6.2. Жил бүр ТТӨ-ий тархварзүйн болон вирус судлалын тандалтыг хийх, дэгдэлтийн үеийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг шинэчилнэ.

4.6.3. ТТӨ-ий мэдээг цуглувулж, харьяа дүүргийн ЭМТ, аймаг, нийслэлийн ЭМГ-т 7 хоног тутам, томуугийн харуулдан тандалтын нэгжүүд ХӨСҮТ-ийн ТҮН-д өдөр бүр 2 дугаар хавсралтын дагуу мэдээнэ.

4.6.4. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгжүүд ТТӨ-ий тархалтын үе шатанд тохируулан 7 хоног бүр тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу өрхийн эрүүл мэндийн төв 2-10 сорьц авч харьяа аймаг, дүүргийн вирус судлалын лабораторид хүргүүлнэ.

4.6.5. "Улирал хоорондын үе"-д ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдол бүгээс сорьц авч шинжилнэ.

4.6.6. ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед нэмэлт цагаар ажиллах эрүүл мэндийн ажилтны хуваарийг төвийн даргаар батлуулж, хэрэгжүүлэн ажиллана.

4.6.7. Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж тоног төхөөрөмж, хувийн хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, халдвартгүйгүүлэлтийн бодис, вирусийн эсрэг эм, вирус тээвэрлэх стандарт орчин, вирус судлалын лабораторид хүргүүлэх тээврийн зардлын тооцож, жил бүрийн төсөвт тусгана. Шаардлагатай бол харьяа засаг захиргаа, бусад холбогдох байгууллагуудад хүсэлт гаргаж санхүүжилтиг шийдвэрлүүлнэ.

4.6.8. Жил бүр эрсдэлт бүлгийн хүн ам, гахай, шувуу тэжээдэг айл өрх, аж ахуй нэгжийн судалгааг шинэчлэн, идэвхтэй тандалт хийнэ.

4.6.9. Томуугийн улирал эхлэх үед томуу, SARS-CoV-2 вирусийн түргэвчилсэн тестийг хэрэглэж, хэрэв эерэг тохиолдолд бх-ПГУ-ын шинжилгээнд баталгаажуулах сорьц авч, шинжилгээний хариуг хүлээлгүйгээр эмчилгээг эхэлнэ.

4.6.10. Үйлчлэх хүрээний хүн амын дунд шалтгаан тодорхойгүй амьсгалын замын халдвартын кластер өвчлөл, өвөрмөц тохиолдол бүртгэгдвэл аймаг, нийслэлийн ЭМГ, ЭМТ-д 24 цагийн дотор мэдээлж, анхан шатны тусламж үйлчилгээг үзүүлнэ.

4.6.11. Халдвартын сэргийлэлт хяналтын багийн тандалт, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах, хамгаалах хувцас, хэрэгслийг зөв өмсөх, аюулгүй тайлах,

гарын эрүүл ахуйг сахих, халдвартгүйжүүлэх бодисыг зөв хэрэглэх, цэвэрлэгээ, халдвартгүйжүүлэлт хийх зэрэг халварын сэргийлэлт, хяналтын чиглэлээр эрүүл мэндийн ажилтныг тогтмол сургана.

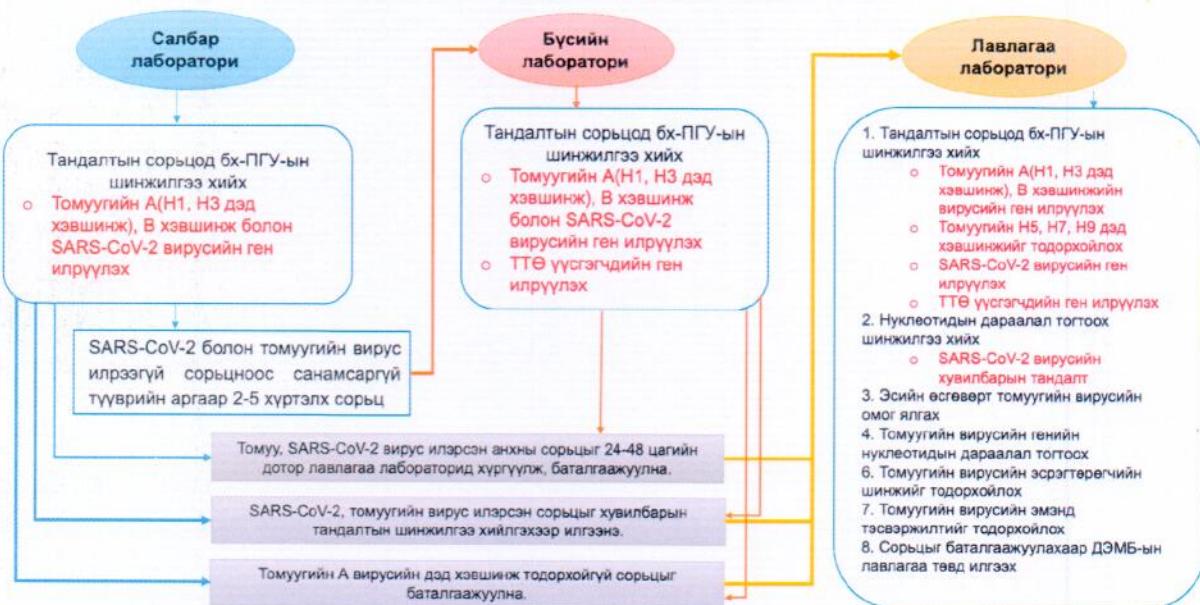
4.6.12. Орон нутгийн засаг захиргаа болон холбогдох байгууллагуудтай хамтран 5 хуртэлх насны хүүхдийг чийрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

4.6.13. Халвараас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулж, зөвлөмж өгнө.

4.7. Бүсийн болон салбар лаборатори:

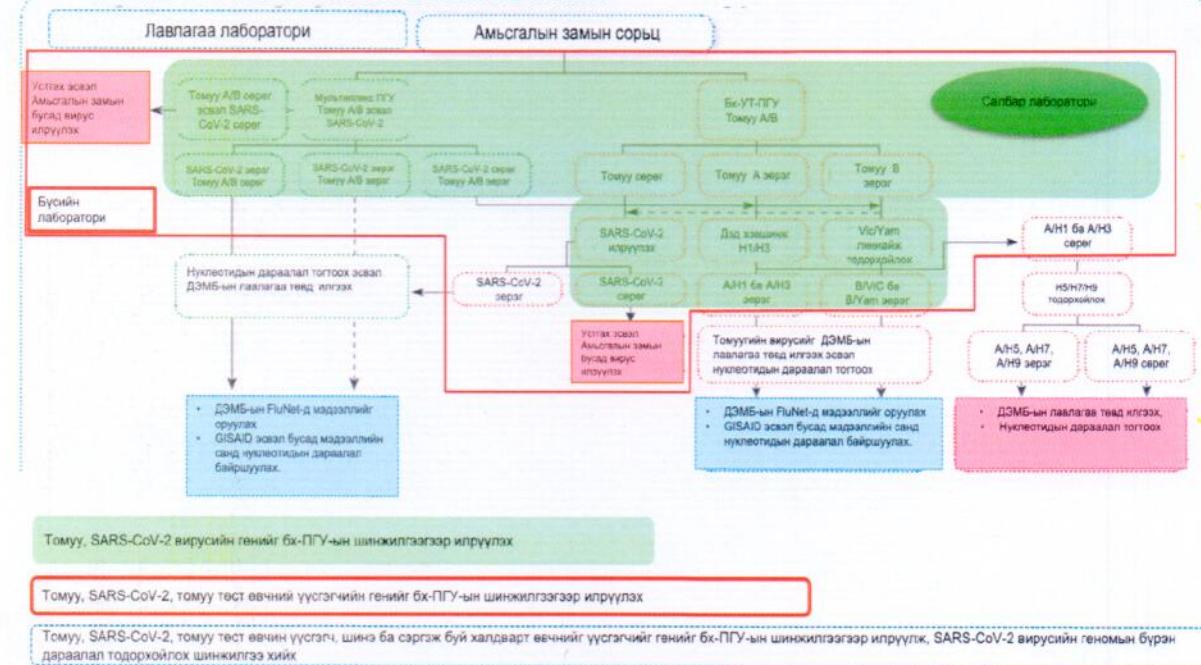
4.7.1. Бүсийн болон салбар лаборатори нь дараах чиг үүргийн хүрээнд ажиллана (Зураг 1).

Зураг 1. Вирус судлалын лабораторийн чиг үүрэг

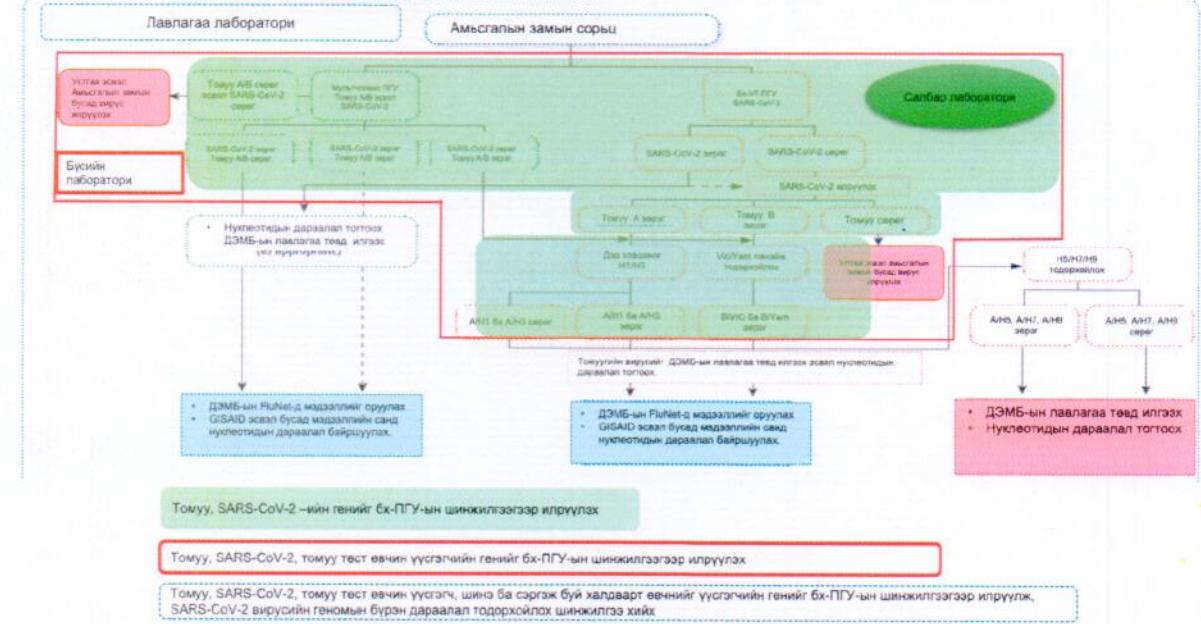

4.7.3. Орчилд байгаа вирус, тухайн цаг үеийн нөхцөл байдал, хамаарч лаборатори нь А болон В алгоритмын дагуу шинжилгээг хийж гүйцэтгэнэ.

А-АЛГОРИТМ. ТОМУУГИЙН ВИРУС ЭХЭЛЖ ШИНЖЛЭХ

В-АЛГОРИТМ. SARS-COV-2 ВИРУС ЭХЭЛЖ ШИНЖЛЭХ

4.7.4. Тандалтын шинжилгээний хариуг шинжилгээ хийсэн эмч, лаборант 24 цагийн дотор интернэтэд суурилсан томуунийн мэдээллийн систем (ИСТМС (<http://fis.flu.mn>))-д оруулна.

4.7.5. Вирус судлалын бусийн болон салбар лаборатори томуу, SARS-CoV-2 вирус илэрсэн анхны сорьцыг 24-48 цагийн дотор лавлагагаа лабораторид хүргүүлж, баталгаажуулсны дараа үр дүнг ИСТМС (<http://fis.flu.mn>)-д оруулна.

4.7.6. Салбар лаборатори тандалтын сорьцод томуугийн вирусийн А (Н1, Н3 дэд хэвшинж) ба В хэвшинж, SARS-CoV-2 вирусийн генийг бх-ПГУ-ын шинжилгээгээр илрүүлнэ. Томуугийн вирусийн Н1, Н3 дэд хэвшинж илрээгүй тохиолдолд сорьцыг лавлагаа лабораторид 24-48 цагийн дотор хүргүүлнэ.

4.7.7. Салбар лаборатори нь SARS-CoV-2 болон томуугийн вирус илрээгүй сорьцноос санамсаргүй түүврийн аргаар 2-5 хүртэлх сорьц сонгож Пүрэв гараг бүр 16 цагаас өмнө бүсийн лабораторид хүргүүлж томуу төст өвчний үүсгэгчийг тандана.

4.7.8. Бүсийн болон салбар лаборатори нь SARS-CoV-2, томуугийн вирус илэрсэн сорьцыг хавсралт 5-д заасны дагуу хадгалж, хувилбарын тандалтын шаардлага хангасан сорьцыг лавлагаа лабораторид хүргүүлнэ.

4.7.9. Бүсийн болон салбар лаборатори сорьцыг -70°C хэмийн гүн хөлдөөгчинд цэгтэй хадгалж, бүртгэлжүүлнэ. Лавлагаа лабораторид сорьцыг дагалдах хуудас (Маягт 7)-ын хамт хөлдүү байдалтай илгээнэ.

4.7.10. Тухайн долоо хоногт шинжилсэн сорьцын мэдээллийг Ням гарагаар тасалбар болгон хавсралт 2-ын Маягт 6-д заасны дагуу "Microsoft Excel" программд шивж, virologylabmng@nccd.gov.mn хаягаар лавлагаа лабораторид илгээнэ.

4.7.11. Бүсийн болон салбар лаборатори нь био аюулгүй ажиллагаа болон шинжилгээний ажилбарын урсгалыг ХӨСҮТ-ийн зөвлөмж, зааврын дагуу зохион байгуулна.

4.8. Хилийн нэвтрэх цэг:

4.8.1. Хилийн нэвтрэх цэгийн эрх бүхий байгууллага томуугийн шинэ вирус, Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-аас сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авах зорилгоор "Бэлэн байдлын төлөвлөгөө"-нд жил бүр, шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр тодотгол хийж, хэрэгжилтийг хангулан ажиллана.

4.8.2. Хилийн нэвтрэх цэгт томуу, ТТӨ, Коронавируст халварын үүсгэгчийг илрүүлэх вирус судлалын лабораторийн үйл ажиллагаг дэмжиж, хамтран ажиллана.

4.9. Гаалийн хорио цээрийн байгууллага:

4.9.1. Хилийн боомт, гүний хяналтын бүсэд томуугийн шинэ вирус, Коронавируст халдварт Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм (ОУЭМД-2005)-ээр зохицуулагддаг бусад өвчний сэжигтэй зорчигчийг түр тусгаарлах өрөө, шаардлагатай тоног төхөөрөмж, хувийн хамгаалах хувцас хэрэгсэл, халдвартгүйжүүлэлтийн бодис, эмийн нөөцийг бүрдүүлж, бэлэн байдлыг хангаж ажиллана.

4.9.2. Агаарын хилийн боомт дээр Иргэний нисэхийн ерөнхий газрын дэргэдэх APIS (Advance passenger information system) цахим програмын тусламжтайгаар зорчигчийн мэдээллийг урьдчилан авч, эрүүл мэндийн хяналт хийж, хариу арга хэмжээг төлөвлөнө.

4.9.3. Онгоцны нисэх багийн даргаас зорчигчийн эрүүл мэндийн ерөнхий мэдүүлэг, галт тэрэгний дарга, үйлчлэгч, автобус, автомашины жолоочоос зорчигчийн эрүүл мэндийн мэдээлэл, зорчигчийн тоо, суудлын дугаар бүхий нэrsийн жагсаалтыг авч, хяналт тандалт хийнэ.

4.9.4. Хилээр нэвтэрч буй зорчигч, жолоочийн биеийн халууныг зайнаас хэмжин, "зорчигчийн эрүүл мэндийн мэдүүлэг" хуудсыг бөглүүлж, халдвартын сэжигтэй

тохиолдол илэрвэл түр тусгаарлан, холбогдох байгууллагад шуурхай мэдээлж, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагад шилжүүлнэ.

4.9.5. Удирдах дээд байгууллага, мэргэжлийн байгууллагаас өгсөн чиглэлийн дагуу хилийн нэвтрэх цэгт зорчигчдоос түргэвчилсэн болон бх-ПГУ шинжилгээ авах ажлыг зохион байгуулна.

4.9.6. Хилээр нэвтрүүлж буй зорчигч, жолооч нараас шаардлагатай тохиолдолд олон улсын хөл хориот өвчинөөс сэргийлэх вакцинуулалтын гэрчилгээг шаардана.

4.9.7. Улсын хилээр нэвтрүүлж буй тээврийн хэрэгсэл, ачаа тээш, чингэлэг, карго, шуудангийн илгээмж, шарилд урьдчилан сэргийлэх халдвартгүйжүүлэлт, халдварт өвчний сэжигтэй тохиолдлын явсан газар, талбай, түр тусгаарлах байр, ачаа тээшид халдвартгүйжүүлэлт хийхэд мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, хяналт тавина.

4.9.8. Халдвартын сэжигтэй зорчигч тээвэрлэсэн тээврийн хэрэгсэл, шавж, мэрэгчээр бохирдсон ачаа, чингэлгийг "эрүүл ахуйн тусгаарлалтын бүс"-д байршуулж, дэглэмийн мөрдөлт болон халдвартгүйжүүлэх үйл ажиллагаанд хяналт тавина.

4.9.9. Зорчигч, хилийн хяналтын болон бусад байгууллагыг халдвараас сэргийлэх зөвлөмжөөр хангаж ажиллана.

4.9.10. Хил залгаа улсын хорио цээрийн хяналтын байгууллагатай томуугийн болон Коронавируст халдварт, бусад нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын мэдээг солилцож, хамтарсан арга хэмжээг төлөвлөж ажиллана.

4.9.11. Улсын хилийн боомт, гүний хяналтын бүсийн хог хаягдлын зайлцуулалт, устгал, хүнсний болон усны аюулгүй байдалд хяналт тавьж ажиллана.

4.9.12. Эрүүл мэндийн мэдүүлэг хуудсыг цахимжуулж, зорчигчийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн системийг бий болгож, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангаж ажиллана.

4.9.13. Улсын хилийн боомт, гүний хяналтын бүсэд илэрсэн халдварт өвчний сэжигтэй тохиолдолд тандалт хийж, шаардлагатай тохиолдолд эрүүл мэндийн байгууллагад шуурхай шилжүүлнэ.

4.9.14. Улсын хилийн боомтын хилийн хяналтын байгууллагын ажилтны дунд бүртгэгдсэн халдвартын сэжигтэй тохиолдолд тандалт хийж, хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулж, шаардлагатай тохиолдолд эрүүл мэндийн байгууллагад шилжүүлнэ.

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны
07 дугаар сарын 11-ны өдрийн 11 дугаар
тушаалын хоёрдугаар хавсралт

**ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧИН, АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ЦОЧМОГ
ХҮНД ХАЛДВАРЫН БҮРТГЭЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН САН
БҮРДҮҮЛЭХ ЗААВАР**

Нэг. Томуу, ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдлыг бүртгэх, мэдээлэх:

1.1. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгж нь тохиолдлын тодорхойлолтын дагуу (Өвчний олон улсын ангилал-10: кодJ00-J22+U.07.1, U.07.2) томуу, ТТӨ, АЗЦХХ-ыг бүртгэж, ИСТМС (<http://fis.flu.mn>)-д оруулна.

1.2. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын батлагдсан тохиолдлын мэдээг энэхүү тушаалын 7 дугаар хавсралтын дагуу бүртгэж, мэдээлнэ.

1.3. Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв, Нэгдсэн эмнэлэг нь АЗЦХХ-ын мэдээг бүх тасгуудаас авч мэдээлнэ.

1.4. Аймгийн Эрүүл мэндийн газар, дүүргийн Эрүүл мэндийн төв нь ТТӨ-ий мэдээг бүх өрх, сумын ЭМТ-өөс авч мэдээлнэ.

1.5. ХӨСҮТ-ийн ТҮН нь тандалтын нэгжээс ирүүлсэн мэдээнд дүн шинжилгээ хийж, “Томуу, томуу тест өвчний эргэн мэдээлэл”-ийг долоо хоног бүрийн Лхагва гарагийн 15 цагаас өмнө ЭМЯ, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллага, бусад холбогдох газруудад цахимаар илгээнэ.

1.6. ХӨСҮТ-ийн ТҮН нь ЭХЭМҮТ-тэй хамтран томуугийн улиралд долоо хоног бүрийн Лхагва гарагийн 14 цагт “ТТӨ-ий нөхцөл байдал, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ”-ний талаар эмч, мэргэжилтнүүдэд цахим хурал зохион байгуулна.

1.7. Тандалтын мэдээний чанарт байгууллагын удирдлага хяналт тавьж, үүссэн асуудлыг (интернет, компьютер, байнгын хариуцах мэргэжилтэн) шуурхай шийдвэрлэнэ.

1.8. Томуугийн харуулдан тандалтын нэгжийн тархвар судлагч эсхүл дүн бүртгэгч нь ТТӨ, АЗЦХХ-ын мэдээг нэгтгэн, удирдах албан тушаалтнаар хянуулсны дараа мэдээлнэ (хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. ТТӨ, АЗЦХХ-ын мэдээ өгөх хүснэгт

№	Мэдээний төрөл	Маягтын дугаар	Харуулдан тандалтын нэгж			Хэрхэн мэдээлэх
			Өрх, сумын ЭМТ	БОЭТ, НЭ	Аймгийн ЭМГ, дүүргийн ЭМТ	
1	Амбулаторид суурилсан тандалтын мэдээ	№1	Өдөр бүрийн 12 цагаас өмнө	Өдөр бүр, 12 цагаас өмнө	Мягмар гараг бүр, 12 цагаас өмнө	ИСТМС (http://fis.flu.mn)
2	Эмнэлэгт суурилсан тандалтын мэдээ	№2	-	Мягмар гараг бүр, 12 цагаас өмнө	-	ИСТМС (http://fis.flu.mn)
3	ТТӨ-ий тархалтын үе шатаас хамаарч	Алаг цоог дэгдэлт ийн үед	№3		Мягмар гараг бүр, 12 цагаас өмнө	ИСТМС (http://flu.mn/mede)

	мэдээлэл цуглуулах мэдээ	Улсын хэмжээний дэгдэлт ийн үед			Өдөр бүр, 12 цагаас өмнө		ИСТМС (http://flu.mn/mede e)
4	ТТӨ-ий "Taxalт тархалт"-ын үед цуглуулах мэдээ	№4			Өдөр бүр, 12 цагаас өмнө		ИСТМС (http://flu.mn/mede e)
5	АЗЦХХ-ын шалтгаант нас баралтын мэдээ	№5	-		48 цагийн дотор	-	nicmongolia@nccd.gov.mn
6	Бүсийн болон салбар лабораторийн шинжилгээ хийсэн сорьцын мэдээлэл	№6			Даваа гараг бүр, 12 цагаас өмнө		virologylabmng@ncd.gov.mn

Хоёр. ТТӨ, АЗЦХХ-ын тандалтын мэдээ цуглуулах, мэдээлэх:

Маягт 1. Амбулаториид сууринсан тандалтын мэдээ

Үзүүлэлт	Насны бүлэг								
	0-11 сар	1 нас	2-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-29 нас	30-49 нас	50-64 нас	65+ нас
Амбулаторийн нийт үзлэгийн тоо Үүнээс: ТТӨ-ий нийт тохиолдлын тоо Хаалттай болон хязгаарлагдмал орчинд бүртгэгдсэн кластер өвчлөл									
Амбулаторийн нийт үзлэгт ТТӨ-ий эзлэх хувь Түргэн тусламжийн дуудлагын тоо Үүнээс: ТТӨ-ий шалтгаантай дуудлагын тоо									

Маягт 2. Эмнэлэгт сууринсан тандалтын мэдээ

Үзүүлэлт	Насны бүлэг								
	0-11 сар	1 нас	2-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-29 нас	30-49 нас	50-64 нас	65+ нас
Өнгөрсөн 7 хоногийн эцэст байсан нийт өвчтөн Эдгэрч гарсан, шилжсэн Нас барсан Шинээр хэвтсэн Энэ 7 хоногийн эцэст байгаа Үүнээс: Уушгины үрэвсэл (АЗЦХХ)-аар хүндэрсэн Өнгөрсөн 7 хоногийн эцэст байсан нийт өвчтөн Эдгэрч гарсан, шилжсэн Нас барсан Шинээр хэвтсэн Энэ 7 хоногийн эцэст байгаа									

Маягт 3. ТТӨ-ий тархалтын үе шатаас хамаарч мэдээлэл цуглуулах

Он/сар/өдөр: _____ / _____ / _____

Долоо хоног: _____

Нэг. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн мэдээ

Үзүүлэлт	Нийт	Үүнээс		
		0-15 насны хүүхэд	Насанд хүрэгчид	Жирэмсэн
Эмнэлэгт эмчлүүлж байгаа хүний тоо				
Үүнээс: АЗЦХХ-аар хэвтэн эмчлүүлж байгаа хүний тоо				
Эрчимт эмчилгээний тасагт байгаа хүний тоо				
Үүнээс: АЗЦХХ-тай хэвтэн эмчлүүлж байгаа хүний тоо				

Хоёр. Орны зохицуулалт

Үзүүлэлт	Нийт	Үүнээс		
		0-15 насны хүүхэд	Насанд хүрэгсэд	Эрчимт эмчилгээ
Бусад тасгаас нэмэлтээр зохицуулсан орны тоо				
Нэмэлтээр дэлгэсэн орны тоо				

Гурав. Яаралтай тусlamжийн тасгаар үйлчлүүлэгчдийн мэдээ

Үзүүлэлт	Нийт	Эмнэлэгт хэвтсэн	Гэрт буцсан
Яаралтай тусlamжийн тасгаар үйлчлүүлсэн хүний тоо			
ТТӨ, АЗЦХХ-тай хүний тоо			

Маягт 4. ТТӨ-ий “Тахалт тархалт”-ын үед цуглуулах мэдээ

Он/сар/өдөр: _____ / _____ / _____

Нэг. Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгсэд

Үзүүлэлт	Нийт	Жирэмсэн	Насны ангилаал				
			1 хүртэл	1-4	5-19	20-64	65+
Одоо байгаа өвчтөний тоо							
Үүнээс: АЗЦХХ-тай хүний тоо							
Шинээр эмнэлэгт хэвтсэн хүний тоо							
Үүнээс: АЗЦХХ-тай хүний тоо							
Эрчимт эмчилгээний тасагт байгаа хүний тоо							
Үүнээс: АЗЦХХ-тай хүний тоо							
Яаралтай тусlamжийн тасгаар үйлчлүүлсэн хүний тоо							
Үүнээс: ТТӨ, АЗЦХХ-тай хүний тоо							

Хоёр. Орны зохицуулалт

Үзүүлэлт	Нийт	Үүнээс		
		0-15 насны хүүхэд	Насанд хүрэгсэд	Эрчимт эмчилгээ
Бусад тасгаас нэмэлтээр зохицуулсан орны тоо				
Нэмэлтээр дэлгэсэн орны тоо				

Маягт 5. АЗЦХХ-ын шалтгаант нас баралтын мэдээ

Мэдээлсэн огноо	/ /
Эмнэлгийн нэр	
Мэдээлсэн хүний нэр, албан тушаал	
Өвчтөний овог, нэр	
Төрсөн огноо	/ /
Нас	
Хүйс	
Өвчин эхэлсэн огноо	/ /
Эмнэлэгт хэвтсэн огноо	/ /
Нас барсан огноо	/ /
Үндсэн онош (ICD-10)	
Хавсарсан онош	
Архаг суурь өвчинтэй эсэх	☐ Тийм ☐ Үгүй
Тийм бол онош	
Вирусийн эсрэг эмчилгээ хийгдсэн эсэх	☐ Тийм ☐ Үгүй
Тийм бол хугацаа (хоног, цаг)	
Вирус судлалын лабораториид сорьц өгсөн эсэх	☐ Тийм ☐ Үгүй
Тийм бол огноо	/ /
Сорьцын төрөл	
Шинжилгээний хариу	
Задлан хийсэн эсэх	☐ Тийм ☐ Үгүй
Тийм бол огноо	/ /
Онош	

Маягт 6. Лабораторийн долоо хоног тутмын мэдээ

Сорьцын дугаар		Сорьцын төрөл	ПГУ-ЫН шинжилгээний дүн	СТ утга	Шинжилгээний овог нэр	Нас	Хүйс	Регистрийн дугаар	Сорьц авсан огноо	Тээвэрлэлтэд өгсөн огноо	Сорьц авсан аймаг, дүүрэг, эмнэлгийн нэр

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны
..07 дугаар сарын 18.-ны өдрийн №113
дугаар тушаалтын гуравдугаар
хавсралт

ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧНИЙ ТАРХАЛТЫН ҮЕ ШАТЫГ ТОГТООХ ЗААВАР

1.1. Улс, нийслэл, аймгийн ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг ДЭМБ-аас гаргасан “Улирлын томуу, томуугийн цар тахлын хүндрэлийн үнэлгээ (УТТЦХҮ)-ний аргачлалаар тодорхойлно.

1.2. ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг “Улирал хоорондын үе”, “Идэвхжлийн үе”, “Алаг цоог дэгдэлтийн үе”, “Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэл”, “Тархалт тархалт” гэж 5 ангилаа.

1.3. ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг халдварталт, хүндрэлийн зэрэг, үр нөлөө гэсэн 3 зэрэгт хуваагдах шалгуур үзүүлэлтээр тогтооно.

1.4. Шалгуур үзүүлэлт тус бүрийг тодорхойлоходоо өөрт тохиорох хэмжүүрийг сонгоно (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. Шалгуур үзүүлэлт тус бүрийг тодорхойлоход хэрэглэгдэх хэмжүүр

<u>Шалгуур үзүүлэлт</u>	<u>Хэмжүүр</u>
Халдварталтын зэрэг	<ul style="list-style-type: none"> - 10,000 хүн ам дахь ТТӨ - Томуугийн вирус зэрэг гарсан хувь - 10,000 хүн ам дахь ТТӨ-ий тохиолдол буюу томуу зэрэг гарсан хувийн нийлмэл утга
Хүндрэлийн зэрэг	<ul style="list-style-type: none"> - АЗЦХХ-ын нас барагт/АЗЦХХ-ын тохиолдол - 10,000 хүн ам дахь АЗЦХХ/10,000 хүн ам дахь ТТӨ - АЗЦХХ-ын доторх томуу зэрэг гарсан хувь, ТТӨ доторх томуу зэрэг гарсан хувь - АЗЦХХ-ын нийлмэл утга / ТТӨ-ий нийлмэл утга
Үр нөлөө	<ul style="list-style-type: none"> - 10,000 хүн ам дахь АЗЦХХ-ын тохиолдол - 10,000 хүн ам дахь ТТӨ болон томуу зэрэг гарсан хувийн нийлмэл утга - АЗЦХХ-ын шалтгаант орны ачаалал - Эмийн сангийн борлуулалтын мэдээ

1.5. Тархвар судлалын 7 хоног бурийн өвчлөлийн үзүүлэлтийг шалгуур үзүүлэлт тус бүрээр гарган босго үзүүлэлттэй харьцуулж матрицаар үнэлэн ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг тогтооно.

1.6. ТТӨ-ий тархалтын үе шатыг дараах шалгуурыг ашиглан тогтооно (Хүснэгт 2).

Хүснэгт 2. Үе шат тодорхойлох шалгуур

Үе шат	Шалгуур
Улирал хоорондын үе	ТТӨ-ий идэвхжилгүй үеийг тодорхойлж буй босго үзүүлэлтээс 2 шалгуур үзүүлэлт нь 2 долоо хоног дараалан доогуур байгаа тохиолдолд
Идэвхжлийн үе	“Улирал хоорондын” үеийг тодорхойлж буй босго үзүүлэлтээс 2 шалгуур үзүүлэлт нь 2 долоо хоног дараалан давсан тохиолдолд
Алаг цоог дэгдэлтийн үе	“Идэвхжлийн үе”-ийг тодорхойлж буй босго үзүүлэлтээс 2 шалгуур үзүүлэлт нь 2 долоо хоног дараалан давсан тохиолдолд
Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлт	“Алаг цоог дэгдэлтийн үе”-ийг тодорхойлж буй босго үзүүлэлтээс 2 шалгуур үзүүлэлт нь 1 долоо хоног давсан тохиолдолд
Тахалт тархалт	“Улсын хэмжээний дэгдэлтийн үе”-ийг тодорхойлж буй босго үзүүлэлтээс 2 шалгуур үзүүлэлт нь 1 долоо хоног давсан тохиолдолд

1.7. Аймгийн ЭМГ нь шалгуур үзүүлэлт тус бүрээр босго үзүүлэлтийг шинэчлэн, жил бүрийн 8 дугаар сард ХӨСҮТ-ийн ТҮН-д хүргүүлэн баталгаажуулна.

1.8. ХӨСҮТ-ийн ТҮН нь жил бүрийн 9 дүгээр сард улсын хэмжээний босго үзүүлэлтийг шинэчлэн гаргана.

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 07 дугаар сарын 18-ны өдрийн 37 дугаар тушаалын дөрөвдүгээр хавсралт

ТОМУУ, ТОМУУ ТӨСТ ӨВЧНИЙ ТАРХАЛТЫН ҮЕ ШАТАНД ТОХИРСОН БЭЛЭН БАЙДАЛ, ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЧИГЛЭЛ

Нэг. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар, дуургийн Эрүүл мэндийн төв

Харшу арга хэмжээний чиглэл	Улираг хооронд	Идэвхжил	ПТӨ-ий тархалтын үе шат	Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлт	Тахал тархалт
Тандалт, харшу арга хэмжээ	<ul style="list-style-type: none"> - ТТӨ-ий дэгдэлтийн үеийн бээзэн байдал, харшу арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тодотол хийх; - Улсырлын вакциндын хамраадах эрсдэлтэй бүлгийн хүн амьын судалгааг дархлаажуулалтыг зохион байгуулах. 	<ul style="list-style-type: none"> - ТТӨ-тэй сэргийлэх ажиллагааг идэвхжүүлэх; - Хүүхдийн байгууллагад ирийн тандалт хийх, томуургийн хамрагдах эрсдэлтэй бүлгийн хүн амьын судалгааг дархлаажуулалтыг зохион байгуулах. 	<ul style="list-style-type: none"> - Идэвхжийн үеийн арга хэмжээ, Уйл ажиллагааг идэвхжүүлэх; - ТТӨ-тэй сэргийлэх, сэргийлэх ажиллагааг эрчимжүүлэх; - 30 болон түүнээс дээш хувиар ирц хангальтгуй байгаа цээрлэгт мэргэжлийн баг томилон ажиллуулах. 	<ul style="list-style-type: none"> - Алаг цоог дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; - Сургууль, цэцэрэгийг хавх, сургачийн амралтгийг сунгах, олон чийтийн арга хэмжээг хягаарлах саналыг орон нутгийн засаг захирагааны байгууллагад хүргүүлэх; - Эрдээлтийн үнэлгээ хийх, эрдээлтийн тувшин, идэвхжийн зэрэгт тохируулан харшу арга хэмжээг төвлөвөн, хэрэгжүүлэх; - Олон улсын байгууллага, аж ахуйн нэж, төрийн бус байгууллагатай хамтран эмзэг бүлгийн иргээд туслаож дэмжлэгт үзүүлэх. 	<ul style="list-style-type: none"> - Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; - Сургууль, цэцэрэгийг хавх, сургачийн амралтгийг сунгах, олон чийтийн арга хэмжээг хягаарлах саналыг орон нутгийн засаг захирагааны байгууллагад хүргүүлэх; - Тохиогдлын удирдлагын тогтолцоог идэвхжүүлэх; - Аймаг, нийслэлийн комиссыг хуандуулж, хөл хорио тогтох, үйлчилгээний байгууллагын цагийг хягаарлах, хаах; - Дэгдэлт болж буй газар нутагт шуурхай хариу арга хэмжээний багийг томилон ажилтуулах; - Дэгдэлт шуурхай хариу арга хэмжээний багийг томилон ажилтуулах;
Эмнэлгийн туслаамж чиглэл	<ul style="list-style-type: none"> - ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед эмнэлгийн бус байранд ор дэлгэх байгууллагудтай гэрээ хийх; - Эмзэг булийн иргээд эрүүл мэндийн туслаамж үзүүлэх газрыг төлөвлөн, бэлэн байдлыг хангах. 	<ul style="list-style-type: none"> - ТТӨ-ий онцлогогоос АЗIXX-тай яланг талаар зөвлөмж гаргаж, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагудад хүргүүлж, хэрэгжилтийг хангах. 	<ul style="list-style-type: none"> - Идэвхжийн үеийн хамаарч, өвчтөний оношилгооны яланг талаар зөвлөмж гаргаж, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагудад хүргүүлж, хэрэгжилтийг хангах. 	<ul style="list-style-type: none"> - Алаг цоог дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; - Төрийн болон нутгийн захирагааны байгууллагатай хамтран эмзэг бүлгийн иргээд. эрүүл мэндийн туслаамж үзүүлэх байрыг хангах. 	<ul style="list-style-type: none"> - Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; - Шаардлагатай эмнэлгийн бус байранд ор дэлгэх; - Амьсталин замын хандварын шинж тэмдэгтэй үйлчилгээд зориулсан зохион

		төлөвлөгөөний нээн ажиллуулах.	дагуу	байгуулж, мэргэжлийн ажиллуулах;	терөлжсөн нарыг ажилтуулж; – Эрүүл мэндийн ажилтан, резидент эмч, анагаахын төгсөх оюутнуудыг хувьарийн дагуу шаварлагатай газруудад
Нөөцийн бэлэн байдлын хангат		– Лабораторийн хэрэгсэл, оношуулур, урвалж бодис, хувьин хамгаалах хувцас, хэрэгсэл, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тооцог тоног төхөөрөмжийн тооцог тоног жилийн төсөвт тусгах; – Дэгдэлтийн үед ажиллах хүний нөөцийн судалгааг гарган, Урзэхжүүлэх; – Эрүүл мэндийн ажилтанг оношилгоо, тандарт, хариу арга хэмжээ, хандварын хяналт, сэргийлэлт, үеийн харилцаа холбооны чиглэлээр сургах, чадважижуулах;	– ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед эрүүл мэндийн байгууллагад шаардагдах лабораторийн хэрэгсэл, оношуулур, урвалж бодис, хувьин хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйжүүлэлтийн бодис, түргэвчилсэн тест, хүний нөөц, тоог төхөөрөмжийн тасралтгүй байдлыг хангах;	– ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед эрүүл мэндийн байгууллагад шаардагдах лабораторийн хэрэгсэл, оношуулур, урвалж бодис, хувьин хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйжүүлэлтийн бодис, түргэвчилсэн тест, хүний нөөц, тоог төхөөрөмжийн тасралтгүй байдлыг хангах;	– ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед эрүүл мэндийн байгууллагад шаардагдах лабораторийн хэрэгсэл, оношуулур, урвалж бодис, хувьин хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйжүүлэлтийн бодис, түргэвчилсэн тест, хүний нөөц, тоог төхөөрөмжийн тасралтгүй байдлыг хангах;
Эрсдэлтийн үеийн харилцаа холбоо		– Эрдэлт булгийн хүн амьг чийрэхжүүлэх, дархлаажуулах чиглэээр мэдээлэл суурчагчилгаа хийх; – Эрсдэлтийн хийх;	– Тэр захиргааны байгууллага, хүүхдийн эмч, эмнэлгийн ажилтнуудыг үнэн зөв мэдээллээр хантагх;	– Идэвххийлийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; – Сайн идэвхтэнийн мэндийн боловсрол нийтийн олгох, халамжийн ажилд эсэхэд үнэлтээ хийх;	– Алаг цоог дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; – Эрсдэлтийн үеийн харилцаа багийг холбооны идэвхжүүлж, бүх зорилтог булагт мэдээлэлтээ хүрч байгаа эсэхэд үнэлтээ хийх;

- ТТӨ-өөс сэргийлэх мессежний эх, агуулга боловсруулах;	- Хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн танцалт хийж, эрдэлийн мэдээлэл сэргийлэх, цахим танцалт хийх, сэргийлэх, мэдээлэл сурталчилгааны материалыар мэдээллийн сан, архив үүсгэх.	Уйлчлулэгчид зөвлөмж өгөх; Цахим танцалт хийж, буруу ташаа мэдээлэлд зарлуулга хийх.	Холбооны шинэлэх, Шинээр мессежийн зорилтол хүн амын дунд турших;	Хувь хүн, олон нийтийн тувшинд сэргээлзүйн дэмжэг үзүүлэх арга хэмжээг төр зажиргааны байгууллага, сайн дурын идэвхтэнүүдтэй хамтран зохион байгуулах;
- ТТӨ-ийн мэдээлэл сурталчилгааны материалыар мэдээллийн сан, архив үүсгэх.	- Хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн танцалт хийж, эрдэлийн мэдээлэл сэргийлэх, тутмын байдалтай уялдуулж, зөвлөмж, сэргэжилүүлэг гаргах;	Цахим танцалт хийж, буруу ташаа мэдээлэлд зарлуулга хийх.	Холбооны шинэлэх, Шинээр мессежийн зорилтол хүн амын дунд турших;	Хувь хүн, олон нийтийн тувшинд сэргээлзүйн дэмжэг үзүүлэх арга хэмжээг төр зажиргааны байгууллага, сайн дурын идэвхтэнүүдтэй хамтран зохион байгуулах;

Хоёр. Бусийн оншилгоо эмчилгээний төв, аймаг, дүүргийн Нэгдсэн эмнэлэг, хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага

Хариу арга хэмжээний чиглэл	Улирал хооронд	Идэвхжил	ТТӨ-ийн тархалтын үе шат		Тахал тархаг
			Алаг цоог дээдэлт	Үлс (аймаг)-ын хэмжээний дээрээлт	
Танцалт, хариу арга хэмжээ	- ТТӨ-ийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээ, ор дэлгэх, зохицуулх төлөвлөгөөнч тодотгол хийх.	- Хариу арга хэмжэг - Идэвхжилэх, Эрүүл мэндийн ажилтан, хэвтэн үйлчлүүлэгч, эмчлүүлэгчийн эмнэлэүйн танцалтыг өдөр бүр хийх.	- Бэлэн төлөвлөгөөний ажиллах; Хариу арга хэмжэг идэвхжилэх, дунд танцалтыг өдөр бүр хийх.	- Бэлэн байдлын дагуу төлөвлөгөөний ажиллах; Эрүүл мэндийн ажилтан, хэвтэн эмчлүүлэгчийн дунд эмнэлэүйн танцалтыг өдөр бүр хийх;	- Бэлэн төлөвлөгөөний дагуу төлөвлөгөөний ажиллах; Эрүүл мэндийн ажилтан, хэвтэн эмчлүүлэгчийн дунд эмнэлэүйн танцалтыг өдөр бүр хийх;

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд	<p>– Дэтгэлтийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд шаардлагатай төхөөрөмж, эмнэлгийн бэлэн бэлэн байдлыг хангаж, нэмэлтээр дайилан ажиллуулах мэндийн хуваарийг үргэжүүлэх.</p>	<p>– Хүхэд, тусламж тоног эмчилgээний тасгийн ор, төхөөрөмж, эрчимт эмчилгээний тасгийн тоног төхөөрөмж, эрүүл мэндийн ажилтныг нэмэгдүүлэх;</p> <p>– Тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хүний неөчийн тасралтгүй байдлыг хангах;</p> <p>– Түргэн тусламжийн машин, эмч нарын тоог нэмэгдүүлж, амбулаторийг уртасгасан цагаар ажиллуулах;</p> <p>– Дайчлан ажиллуулах эруул мэндийн эмч резидент шаардлагатай тасгуудад томилион ажиллуулах;</p> <p>– Эргэлтийн цагийг багастах, сахмуүн тоог цөлж, шаардлагатай тохиолдолд солихуй байх, эртэлтийн үед халдураас сэргийлэх дэлгээмийг мөрдүүлэх;</p> <p>– Амбулатори, хүлээн авах яаралтай тусламжийн тасагт ТТӨ болон АЗЦХХ-тай өвчтөнд Узлаг хийх өрөөг эмнэлгийн орох, гарах хаалгатай ойр, хөл хөдөлгөөнөөс зайдуу, агааржуулалт сайгай, гарын угаагууртай хэсэгт, бусад үйлчилгэгчидэй хавьтаг болохоргүй байхаар зохион байгуулж, өрөө болонд амны хаалт, гар хандваргүйжүүлэх бодис байгуулах.</p>
		<p>– Идэвхжийн үеийн арга хэмжээний хэмжээ НЭМЭХ, эмчилгээний тасгийн яаралтай тусламж, эрчимт эмчилгээний тасгийн тоног төхөөрөмж, эрүүл мэндийн ажилтныг нэмэгдүүлэх;</p> <p>– Орны зохицуулалтыг хийж, яаралтай тусламж, эрчимт эмчилгээний тасгийн тоног төхөөрөмж, эрүүл мэндийн ажилтныг нэмэгдүүлэх;</p> <p>– Тоног төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хүний неөчийн тасралтгүй байдлыг хангах;</p> <p>– Түргэн тусламжийн машин, эмч нарын тоог нэмэгдүүлж, амбулаторийг байгууллага дээр бөгөнөрөл үүсчэхтүй байх;</p> <p>– Эмнэлэгт шалтуурыг нарийчлан, эмнэлгийн гарсан, гарзэр эмчлэдэж өвчтөний эргэлтийг хянант, эрчимжүүлэх.</p> <p>– Алаг цоог дэдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ, эмчилгээний тасгийн яаралтай тусламж, эрчимт эмчилгээний тасгийн тоног төхөөрөмж, эрүүл мэндийн ажилтныг нэмэгдүүлэх;</p> <p>– Аль болох өөр өвчтөнд хувьталь болохоргүй өрөө, тасгийн таслон, үйл ажиллагааг түр зогсоож, хүүхийн орны тоог тусламж үйлчилгээнд тусламж шилжүүлэх;</p> <p>– Сэхэн амьдруулах, эрчимт эмчилгээний лабораторийн хүчин чадлыг үнэлэн, шаардлагатай бол хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх;</p> <p>– Харьяа нутаг дэвсгэрт байрлаж байгаа хувийн орүй эмнэлэгт амбулаторийн үйлчилгээнд шилжүүлэх.</p>

хэрэгсэлтэй ажиллах байгуулах;	хамтран гэрээ	байдалтай зөвлөмж, сэргийлэх гаргах;	Уялдуулж, сэргэмжлүүлэг	- Цахим тандалт хийж, буруу ташаа зарлуулга хийх.
- ТТӨ-өөс мессежний эх, агуулга боловсруулах;	сэргийлэх	- Иргээд ТТӨ-өөс урьдчилан сэргийлэх сургалт, сургалчилгааг зохион байгуулж, инфографик, зөвлөмж, видео танилцуултыг олон нийтийн хэвэлэл мэдээллийн хэрэгслээр түгээх.		- Нээлттэй утсыг 24 цагаар ажиллуулж, халдварын тэмдэгтэй үйлчилгэгид заавар, зөвлөмж ёгех.
- Цахим тандалт хийх, мэдээлэл	сэргийлэх			
- ТТӨ-ий сургалчилгааны материалын сан, архив				

Гурав. Өрх, сумын Эрүүл мэндийн төв

ТТӨ-ий тархалтын үе шат				
Хариу арга хэмжээний чиглэл	Улирал хооронд	Идэвхжил	Алаг цоог дэгдэлт	Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлт
Тандалт, харчуу арга хэмжээ	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн Уеийн бэлэн байдал, харчуу арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тодотгол хийх;	- Эрүүл мэндийн ажилтан, Уйлчилгүүлэгч, эмчилгүүлэгчийн дунд эмнэлгүүн тандалтыг өдөр бүр хийх;	- Эрүүл мэндийн ажилтан, Уйлчилгүүлэгч, эмчилгүүлэгчийн дунд эмнэлгүүн тандалтыг өдөр бүр хийх;	- Мэндийн Эрүүл мэндийн ажилтан, Уйлчилгүүлэгч, эмчилгүүлэгчийн дунд эмнэлгүүн тандалтыг өдөр бүр хийх;
Эмнэлгийн тусламж, Үйлчилгээ	- Эмнэлгийн тулсамж Үйлчилгээнд шаардлагатай тоноог төхөөрөмж, эм, эмнэлгийн	- Халдварын сэргийлэлт, хяналтын арга хэмжээг эрчимжүүлэх; - Халдварын тэмдэгтэй өвчтөнг ТТӨ-	- Идэвхжийн Уеийн арга Алаг цоог дэгдэлтийн Уеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; - Амбулаторийг Уртасасан цагаар - Жирэмсний хяналт, бага насны	- Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэдэлтийн Уеийн арга хэмжээ НЭМЭХ;

	<p>хэрэгсэл, хүний бэлэн эмнэлэгт хандаж байгаа үйлчилгээний хавьталь болохос сэргийж урсгал, зохион байгуулалтыг төлөвлөх, үйлчилгээний эрэмбэлэн ангилах;</p> <p>– Амьсгалын халдварын тэмдэгтэй тусгаарлак онош тодруулах,</p> <p>– Амьсгалын халдварын тэмдэгтэй үйлчилгээний тургэвчилсэн тодруулан, эрт эхлүүлэх;</p> <p>– Уйлчилгээд амны хаалт зүүх, хун хоорондын зай барих, гар халдвартайжүүлэх нөхцлийг бурдуплж, зурагт санамжийг байршуулах;</p> <p>– Уйлчилгээний ирэх хөдөлгөөнийг бууруулж, хянантанд байдаг зорилтот бүлгийн иргэнд Цахимаар зөвлөгөө өгөх, гэрээр эмнэлгийн үйлчилгээг үзүүлэх.</p>	<p>ийн бус шалтгаанаар – Эрсдээлт бүлгийн хүн амын өрхийн эмчийн Узлагийг гэрийн эргэлтэнд шилжүүлж, хэнгэн болон дунд хэлбэрээр өвчилсөн тохиолдлыг гэрээр эмчилэх;</p> <p>– Амбулаторид ТТӨ болон АЭЦХХ-тай өвчтөнд Узлэг хийх өрөөг эмнэлгийн орох, гарах хаалгатай ойр, хөл хөдөлгөөнөөс зайдуу, агааржуулалт сайтай, гарын угаагуртай хэсэгт, бусад үйлчилгээнийдэй хавьтап болохооргүй байхаар зохион байгуулж, өрөө болгонд амны хаягт, халдвартайжүүлэх бодис байрлуулах.</p> <p>– Амбулаторид “Хөтөч сувилагч” ажиллуулж, “Дүүгүй хөтөч” байрлуулах.</p>	<p>хүүхдийн товтолын дархлаажуулалт зэрэг амбулаториор үзүүлэх тусlamж Үйлчилгээг өөр хэсэгт шилжүүлэх, Үйлчилгээний нягтралыг бууруулах; – Эмнэлэгт хэвтүүлэх шалтуурыг нарийвчлан, шаардлагагүй хэвтэлтийг багасгаж, эмнэлгээс гарсан, гэрээр эмчлэгдэж байгаа өвчтөний хянагт, эргэлтийг эрчимжүүлэх.</p>
--	--	---	--

Нөөцийн бэлэн байдлын хангалт	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед шаардагдах хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;
	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;	- ТТӨ-ий дэгдэлтийн үед хувийн хамгаалах хувцас, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, хандваргүйтгэлийн бодис, тургэвчилсэн тест, хүний нөөцийн тасралтгүй байдлыг хангах;
Эрсдэлтийн үеийн харилцаа холбоо	- Эрсдэлтийн үеийн харилцаа холбоо	- Тер захирагааны хүүхдийн байгууллага, байгууллага, эмч, эмнэлгийн ажилтнуудыг үндэслэн зөвлөх, Мэдээлэлээр сурталчилгаа хийх; Унэн зөв Мэдээлэлээр харилцаа, холбооны хангах;	- Идэвхийгийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; Сайн дурын идэвхтэнийг эрүүл мэндийн боловсрол олгох, холбооны төлөвлөгөө болсовтуулсан Мэдээлэлээр харилцаа холбооны төлөвлөгөөг шинэчлэх.	- Алаг цоог дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; НЭМЭХ; байдалд эрсдэлийн харилцаа холбооны төлөвлөгөөг шинэчлэх.
	- Эрсдэлтийн үеийн харилцаа холбоо	- Эрсдэлтийн үеийн харилцаа, холбооны төлөвлөгөө болсовтуулсан ТТӨ-өөс сэрийлэх эх, мессежийн эх,	- Тер захирагааны хүүхдийн байгууллага, байгууллага, эмч, эмнэлгийн ажилтнуудыг үндэслэн зөвлөх, Мэдээлэлээр сурталчилгаа хийх; Унэн зөв Мэдээлэлээр харилцаа, холбооны хангах;	- Улс (аймаг)-ын хэмжээний дэгдэлтийн үеийн арга хэмжээ НЭМЭХ; байдалд эрсдэлийн харилцаа холбооны төлөвлөгөөг шинэчлэх.

	<p>агуулга боловсруулах;</p> <p>- Цахим танцалт хийх;</p> <p>- ТТӨ-ий сэргийлэх</p> <p>мэдээлэл</p> <p>сургалчилгааны</p> <p>материалын</p> <p>архив УУСГЭХ.</p>	<p>- Хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн сүржээнд тандалт хийж, эрсдэлийн мэдээлэл харилцааг эрчимжүүлэн, ёдөр тутмын нөхцөл байдалтай уялдуулж, зөвлөмж, сээрэмжлүүлэг гарах;</p> <p>- Иргэдэд ТТӨ-өөс сэргийлэх сургалт, сургалчилгааг байгуулж, зөвлөмж, инфографик, видео танилцуулгыг олон нийтийн мэдээллийн түгээх.</p>	<p>- Хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн сүржээнд тандалт хийж, эрсдэлийн мэдээлэл харилцааг эрчимжүүлэн, ёдөр тутмын нөхцөл байдалтай уялдуулж, зөвлөмж, сээрэмжлүүлэг гарах;</p> <p>- Иргэдэд ТТӨ-өөс сэргийлэх сургалт, сургалчилгааг байгуулж, зөвлөмж, инфографик, видео танилцуулгыг олон нийтийн мэдээллийн түгээх.</p>	<p>захиргааны сайн дурын идэвхтэнүүдэй хамтран зохион байгуулах;</p> <p>- Аж ахуйн нэж, төрийн болон хувийн байгууллагуудад, ажлыг цахимаар явуулах, аль болох олон хүн бөгнөрүүлэхгүй зэрэг тархалтыг бууруулах арга хэмжээний талаар зөвлөмж хүргүүлэх.</p>
--	---	--	--	---

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны
07 дугаар сарын 01-ны өдрийн 07 дугаар
тушаалын тавдугаар хавсралт

ЛАБОРАТОРИД СУУРИЛСАН ТАНДАЛТЫН
ЗААВАР

Нэг. Тавигдах шаардлага

1.1. ТТӨ, АЗЦХХ-ын тохиолдлыг оношилсон эмч эмчилгээ эхлэхээс өмнө өвчтөнөөс сорьц авна.

1.2. Лабораторийн шинжилгээнд хамар-залгиурын арчдас, ам-залгиурын арчдас, амьсгалын доод замын хүнд хэлбэрийн өвчтөнөөс цэр, амьсгалын гууртай өвчтөнөөс мөгөөрсөн хоолойн сордос, мөгөөрсөн хоолой-альвеолын лаваж, нас барсан тохиолдолд уушгини эд авна.

1.3. Сорьц авах үед өрөөнд байх хүний тоог хязгаарлаж, зөвхөн үйлчлүүлэгчид тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эрүүл мэндийн ажилтныг байлцуулна.

1.4. Шинжлэгдэхүүн авах эрүүл мэндийн ажилтан нь хамгаалах хувцас, хэрэгслийг бүрэн өмсч, шүүлтүүр бүхий N95 амны хаалт, нүдний шил эсвэл нүүрний хаалт зүүнэ.

Хоёр. Сорьц цуглуулах

2.1. Бамбараар сорьц авахдаа “үзэг барилт”-ын техник ашиглана. Бамбарын иш хэсгийн хугарах ховилтой хэсгээс хойш барина.

2.2. Хамар-залгиурын арчдас цуглуулах: Үйлчлүүлэгчийн нусыг нийлгэх буюу ариутгасан бамбараар хамрын хөндийг арчиж цэвэрлээд, насанд хүрэгсдийг хэвтээ эсвэл толгойг 45° өнцгөөр гэдийлгэж, хуухдийг асран хамгаалагчид нь хөдөлгөөнгүй тэврүүлэн суулгана. Бамбарыг хамрын хөндийн доод хэсгийг дагуулан зөвлөн тагнайтай параллелаар оруулж салст бүрхүүлд зөвлөн шахаж эргүүлээд сугалж авна. Бамбарыг вирус тээвэрлэх стандарт орчин бүхий хуруу шилэнд хийж, бамбарын ишийг ховил хэсгээр болгоомжтой хугалж хаяад хуруу шилийг сайтар таглана. Хамрын хөндийд бамбарыг оруулах үед саад учирвал хүчлэхгүй, эргүүлэх хөдөлгөөнөөр саадыг давах эсхүл ажилбарыг зогсоно.

2.3. Ам-залгиурын арчдас цуглуулах: Үйлчлүүлэгчийг дээрх байдлаар бэлтгэж, суулгаад хатуу иштэй ариун бамбар ашиглан хэл дарагчаар хэлийг дарж, залгиурын арын ханыг бамбараар зөвлөн дарж арчиж авна. Бамбарыг вирус тээвэрлэх стандарт орчин бүхий хуруу шилэнд хийж сайтар таглана.

2.4. Цэр цуглуулах: Үйлчлүүлэгчийн амыг усаар сайтар зайлцуулж, амны хөндийг цэвэрлэн, хамар ба хоолойн салс, шүлс зэргийг аль болох оруулахгүй цэр авна. Амьсгалыг гүнзгий авахуулж түгжин 2 секунд орчим болсны дараа аажим гаргуулж, энэ үйлдлийг 2-оос доошгүй удаа давтана. Гурав дахь удаагаа амьсгалыг гүнзгий авахуулж, хүчтэй ханиалгуулан цээжний гүнээс цэрийг гаргуулна. Гаргасан цэрийг цэр цуглуулах зориулалтын ариун саванд хийнэ. Цэргийн хэмжээ 3-5 мл байна.

2.5. Эд, эсийн сорьц цуглуулах: Нас барсан тохиолдолд уушгини эдийн гүнээс буюу гуурсан хоолойноос 0.5 см талтай шоо хэлбэртэй зүсмэг авч, хуурай ариун саванд хийж сайтар таглана.

Гурав. Сорьц хадгалах, тээвэрлэх

3.1. Сорьцыг гэрээт тээврийн компаниар лабораториид хүргүүлнэ. Шаардлагатай тохиолдолд тухайн эрүүл мэндийн байгууллага сорьцыг лабораториид хүргэнэ.

3.2. Хамар-залгиурын арчдас, ам-залгиурын арчдас, мөгөөрсөн хоолойн сордос, эдийн сорьцыг 24-48 цагийн дотор мөсөн элемент бүхий саванд хийж, +2-оос +8 хэмд тээвэрлэж, лабораториид хүргүүлнэ. Хэрэв 48 цагийн дотор тээвэрлэх боломжгүй бол - 70°C хэмийн гүн хөлдөөгчид хадгалж, хөлдүү байдалтай тээвэрлэн лабораториид хүргүүлнэ.

3.3. Сорьцыг тээвэрлэхийн өмнө ХӨСҮТ-ийн Вирус судлалын лавлагаа лабораторийн 455847, 451183 дугаарын утсаар, орон нутагт харьяа лабораториид урьдчилан мэдэгдэнэ.

3.4. Сорьцыг асгарахаас сэргийлэн биоаюултай илгээмж, биобэлдмэл тээвэрлэх журмын дагуу гурвалсан баглааны зарчмыг баримтална. Сорьц цуглувансавны гадуур амыг нь битүүмжлэх боломж бүхий уутанд хийж, гадна талд нь “Биоаюултай”, “Халдвартай” гэсэн тэмдэглэгээг хийж тээвэрлэнэ. Сорьцыг шингээгч цаас болон самбайгаар ороон жийрэглэж хоёрдогч саванд хийнэ. Хэд хэдэн сорьцыг хоёрдогч саванд хийж болно. Ингэхдээ тус тусад нь шингээгч материалыар орооно. Уг сорьцоо тусгай пластик саванд хөдөлгөөнгүй байрлуулж таглаад мөсөн элемент бүхий гуравдагч саванд сорьцыг босоо байрлуулна. Савны дотор +2-оос +8 хэмийн хүйтэн хэлхээг баримтлан хянах зорилгоор термометр байрлуулна.

3.5. Сорьц дагалдах хуудсыг зөв, гаргацтай бөглөж сорьцын хамт илгээнэ (Маягт 6).

3.6. Тээвэрлэхийн өмнө сорьцын мэдээллийг ИСТМС (<http://fis.flu.mn>)-д бүртгэж, шинжилгээний хариуг ИСТМС (<http://fis.flu.mn>)-ээс авна.

Дөрөв. Шаардагдах хэрэгсэл

4.1. Хамгаалах хувцас хэрэгсэл (шингэн үл нэвтрүүлэх материалыар хийгдсэн халад, N95 амны хаалт, нүдний шил эсвэл нүүрний хаалт, бээлий)

4.2. 7-8 см урт уян болон хатуу иштэй ариун бамбар

4.3. Хэл дарагч

4.4. Вирус зөөвөрлөх стандарт орчин

4.5. Хуруу шил тавиур

4.6. Цэрний сав

4.7. Сорьц тээвэрлэх зориулалтын сав

4.8. Мөсөн элемент

4.9. Сорьцын дагалдах хуудас

4.10. Шилний харандаа

4.11. Хуурай салфетка

4.12. Термометр

4.13. Гар халдвартайжүүлэгч

4.14. Хог хаягдлын сав

Тав. Томуу, SARS-CoV-2 вирусийн хувилбарын тандалт хийх:

5.1. Лабораторийн шалгуур үзүүлэлт:

- 5.1.1. Бх-ПГУ шинжилгээгээр эерэг тодорхойлогдсон, СТ утга 25-аас доош байх;
- 5.1.2. 0-18, 19-59, 60+ насны бүлэг тус бүрээс 4-өөс доошгүй сорьц байх;
- 5.1.3. Сорьцыг -70 хэмийн гүн хөлдөөгчид хадгалсан байх.

5.2. Тархварзүй, эмнэлзүйн шалгуур үзүүлэлт:

5.2.1. ТТӨ болон SARS-CoV-2 вирус орчилд ороогүй үед амьсгалын замын халдвартын шинж тэмдэг бүхий бүх тохиолдлыг хамруулна.

5.2.2. ТТӨ болон SARS-CoV-2 вирус орчилд орсон үед дараах нэмэлт шалгуураар сорьц авч шинжилнэ. Үүнд:

5.2.2.1. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-аар давтан өвчилсөн тохиолдол;

5.2.2.2. Дархлаа дарангуйлагдсан хүнд амьсгалын замын халдвартын шинж тэмдэг илэрсэн тохиолдол;

5.2.2.3. Эмнэлзүйн өвөрмөц шинж тэмдэг бүхий тохиолдлын кластер;

5.2.2.4. АЗЦХХ-ын шалтгаантай хүнд, маш хүнд эсвэл нас барсан тохиолдол;

5.2.2.5. SARS-CoV-2 вирусийн шинэ хувилбар илэрсэн улс орон эсвэл аймаг, орон нутгаар сүүлийн 14 хоногт зорчсон иргэн.

Зургаа. Хувилбарын тандалтад сорьц илгээх, мэдээлэх:

6.1. Бүсийн болон салбар лаборатори нь SARS-CoV-2 вирус илрүүлэх бх-ПГУ-ын шинжилгээний эерэг тохиолдоос тандалтын сорьцод тавигдах шаардлагыг хангасан 10 хүртэлх сорьцыг сонгож, тээвэрлэх зааврыг баримтлан 7-14 хоногт вирус судлалын лавлагаа лабораториид хүргүүлнэ.

6.2. Томуугийн вирус илрүүлэх бх-ПГУ-ын шинжилгээ хийж, эерэг тохиолдоос 10 хүртэлх сорьцыг сонгож, тээвэрлэх зааврыг баримтлан 7-14 хоногт нэг удаа вирус судлалын лавлагаа лабораториид хүргүүлнэ.

6.3. Хилийн нэвтрэх цэг дэх тандалтын нэмэлт нэгж нь хилийн боомтын ажилтнаас 10 сорьц, суурьшлын бүсийн хүн амаас 10 сорьцыг 14 хоногт нэг удаа (0-18, 16-59, 60 болон түүнээс дээш насны бүлгийг төлөөлөхүйц байх) цуглуулж, вирус судлалын лавлагаа лабораториид 72 цагийн дотор хүргүүлнэ.

6.4. Хилийн нэвтрэх цэг дэх тандалтын нэмэлт нэгжийн авсан сорьцыг тухайн Эрүүл мэндийн төвийн эмч, мэргэжилтэн сорьц тээвэрлэх журмыг баримтлан вирус судлалын лавлагаа лабораториид хүргүүлнэ.

6.5. Бүсийн болон салбар лаборатори нь сорьцыг -70°C хэмийн гүн хөлдөөгчид цэгцтэй хадгалж, бүртгэлжүүлнэ. Лавлагаа лабораториид сорьцыг дагалдах хуудас (Маягт 7)-ын хамт хөлдүү байдлаар илгээнэ.

6.6. Сорьцын мэдээллийг "Маягт 8"-д заасны дагуу "Microsoft Excel" программд шивж, virologylabmng@nccd.gov.mn хаягаар лавлагаа лабораториид илгээнэ.

6.7. Хувилбарын тандалтын шинжилгээний хариуг ХӨСҮТ-ийн Вирус судлалын лавлагаа лаборатори нь Томуугийн үндэсний нэгжид pictmongolia@nccd.gov.mn цахим хаягаар мэдээлэх ба сорьц ирүүлсэн Вирус судлалын лабораториид эргэн мэдээллийг цахим хаягаар хүргүүлнэ.

Тийм бол кластерын нэр, төрөл: _____
Кластерт бүртгэгдсэн тохиолдлын тоо: _____
Тээгч амьтантай харьцсан эсэх: : _ тийм; _ үгүй
Тийм бол ямар амьтан /бичих/:
Хавсарсан өвчинтэй эсэх: _ тийм; _ үгүй
Тийм бол /бичих/:

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны
07 дугаар сарын **18**-ны өдрийн **№373**
 дугаар тушаалын зургаадугаар
 хавсралт

ТОМУУГИЙН ХАРУУЛДАН ТАНДАЛТЫН НЭГЖ,
 ВИРУС СУДЛАЛЫН ЛАБОРАТОРИЙН ЖАГСААЛТ

Нэг. Амбулаториид суурилсан тандалтын нэгж

№	Аймаг, сум	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төв
1. Нийслэлд		
1	Багануур дүүрэг	Энэрэлт-Өлзий
2		Биваангирд
3		Ач элбэрэл
4		Энх өрх
5	Баянгол дүүрэг	Шар дэгд
6		Итгэл угтах
7		Гурвансанчир
8		Амгалан Итгэлэхүй
9	Баянзүрх дүүрэг	Насан-Урт
10		Эрүүл өрх
11		Амь эрдэнэ
12		Тэгш мэнд
13	Сүхбаатар дүүрэг	Энхсундэр
14		Санколл
15		Буянтманал
16		Энхэлбэрэл
17	Сонгинохайрхан дүүрэг	Өнө ачит
18		Манал үйлс
19		Амин тус
20		Энхтитэм
21	Хан-Уул дүүрэг	Үйлс нэгтэн
22		Шэжид-дүг
23		Тэгш өлзий
2. Орон нутагт		
24	Архангай	Ар мэнхжин
25		Ар мөнгөн чагнуур
26		Ар манал
27	Баян-Өлгий	Жансая
28		Мейрим
29		Рауан
30		Шипагер
31	Баянхонгор	Наран мандмал
32		Оточ мандал
33		Энхбурд
34		Оточ номгон
35	Булган	Цоожид
36		Эмийнцэцэглэн
37	Говь-Алтай	Жаргалан алтай
38		Марал алтай
39		Энх-Алтай

40	Говьсүмбэр	Энх тус дэм
41		МЭДС ТОБ
42		Гэрэлтэй
43	Дархан	Тувшинхолбоо
44		Аминхолбоо
45		Гос хот
46		Агатова
47	Дорноговь	Мишээлт мана
48		Төмөр зам
49	ДГ- Замын-Үүд	Борхойн наран
50		Асралт-үйлс
51	Дорнод	Мянган жаргалан
52		Ягаан цээнэ
53		Боржгон мандал
54	Дундговь	Өлзийт мандал
55		Сайнцагаан
56		Биндэргарав
57	Завхан	Дөрвөн оноо
58		Мөнхийн алба
59		Нийцэл
60		Мэндцэцэн
61		Учралтбаяр
62	Орхон	Мөнхсүндрэл
63		Мөнхийн гэгээ
64		Үйлсбадрах
65		Анхны оч
66		Энхжин мандирваа
67		Нарны дөш
68	Өвөрхангай	Түшиг дөлгөөн
69		Уян сэтгэл
70	ӨВ-Хархорин	Энэрэлт хархорин
71		Шим билэг
72	Өмнөговь	Энхийн хүслэн
73		Өнө орших
74		Энхжин
75	Сүхбаатар	Энэрэл
76		Тэмүүлэн
77		Номтхан
78	Сэлэнгэ	Эмнэх
79		Баян
80	СЭ-Мандал	Бату
81		Ачит баг
82	СЭ-Алтанбулаг	Алтанбулаг
83	Төв	Баруун зуун мод
84		Элбэг-Өгөөж
85		Дунцагаан
86	Үвс	Мөнхбишрэлт
87		Батуржихүй
88		Рашаант
89		Жаргалант
90	Ховд	Бугат
91		Баатархайрхан
92		Буянт

93		Энх-Үйлс
94		Далай-Элбэрэлт
95	Xөвсгөл	Дэлгэрмөрөн
96		Гурван гал
97		Энэрэл
98		Хэрлэн дом
99	Xэнтий	Ач манал
100		Оюуны шим

Хоёр. Эмнэлэгт суурилсан томуугийн харуулдан тандалтын нэгж

№	Ангилал	Тандалтын нэгжийн нэр
1	Төв эмнэлэг, тусгай мэргэшлийн төв	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
2		Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
3		Улсын Клиникийн 1-р эмнэлэг
4		Шастины нэрэмжит нэгдсэн 3-р эмнэлэг
5		Хавдар судлалын үндэсний төв
6		Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв-II
7	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	Дорнод
8		Орхон
9		Өвөрхангай
10		Өмнөговь
11		Ховд
12	Нэгдсэн эмнэлэг	Баянзүрх дүүрэг
13		Хан-Уул дүүрэг
14		Сүхбаатар дүүрэг
15		Сонгинохайрхан дүүрэг
16		Баянгол дүүрэг
17		Чингэлтэй дүүрэг
18		Багануур дүүрэг
19		Налайх дүүрэг
20		Багахангай дүүрэг
21		Архангай
22		Баян-Өлгий
23		Баянхонгор
24		Булган
25		Говь-Алтай
26		Говьсүмбэр
27		Дархан-Уул
28		Дорноговь
29		Дундговь
30		Завхан
31		Сүхбаатар
32		Сэлэнгэ
33		Төв
34		Увс
35		Хөвсгөл
36		Хэнтий
37	Сумын Нэгдсэн эмнэлэг	Дорноговь, Замын-Үүд сум
38		Өвөрхангай, Хархорин сум
39		Сэлэнгэ, Мандал сум

Гурав. Тандалтын нэмэлт нэгж

№	Нэгжийн нэр	Хилийн боомт	Сумын нэр
1	Баян-Өлгий	Цагааннуур	Цагааннуур
2	Дорноговь	Замын-Үүд	Замын-Үүд
3		Хангы	Хатанбулаг
4	Дорнод	Хавирга	Чойбалсан
5		Эрээнцав	Чулуунхороот
6		Баянхошуу	Халхгол
7	Өмнөговь	Гашуунсухайт	Ханбогд
8		Шивээхүрэн	Гурван тэс
9	Сүхбаатар	Бичигт	Эрдэнэцагаан
10	Сэлэнгэ	Алтанбулаг	Алтанбулаг
11		Сүхбаатар	Сүхбаатар
12	Увс	Боршоо	Давст
13	Ховд	Булган	Булган
14	Хөвсгөл	Ханх	Ханх
15	Улсын 2-р төв эмнэлэг		
16	Төрийн тусгай албан хаагчдын эмнэлэг		
17	Цэргийн төв эмнэлэг		
18	Улаанбаатар Төмөр замын хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн төв эмнэлэг		

Дөрөв. Вирус судлалын лаборатори

Лаборатори	Байршил
Вирус судлалын лавлагаа лаборатори	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
Вирус судлалын бүсийн лаборатори	Дорнод, Орхон, Ховд, Өвөрхангай, Өмнөговь аймаг
Вирус судлалын салбар лаборатори	Архангай, Баян-Өлгий, Баянхонгор, Булган, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дорноговь, Дундговь, Завхан, Сүхбаатар, Төв, Увс, Хөвсгөл, Хэнтий, Сэлэнгэ Нийслэлийн Багануур, Баянзүрх, Баянгол, Налайх, Хан-Уул, Чингэлтэй, Сүхбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны
07 дугаар сарын 18.-ны өдрийн A/363
дугаар тушаалын долоодугаар
хавсралт

КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19)-ЫГ МЭДЭЭЛЭХ,
МЭДЭЭЛЛИЙН САН БҮРДҮҮЛЭХ ЗААВАР

1. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тусламж, үйлчилгээ үзүүлж буй тэр, хувийн хэвшлийн бүх эрүүл мэндийн байгууллага нь энэхүү зааврыг мөрдөж ажиллана.
2. Эрүүл мэндийн байгууллагууд нь товлосон хугацаанд мэдээ гаргах ажилтныг байгууллагын даргын тушаалаар томилон ажиллуулна.
3. Мэдээний тасралтгүй, шуурхай, үнэн зөв бодитой байдалд байгууллагын дарга, захирал нар байнгын хяналт тавьж, тулгамдсан асуудлыг (интернет, компьютер, мэдээ гаргах ажилтан) шуурхай шийдвэрлэнэ.
4. Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагаас хүснэгтийн дагуу мэдээг авч ЭМЯ-ны Халдварт өвчний хэлтсийн eoc@moh.gov.mn хаягаар өдөр бүрийн 10.00 цагт ирүүлнэ.
5. Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв нь эрүүл мэндийн байгууллагаас ирүүлсэн мэдээг нэгтгэн дүн шинжилгээ хийж, коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын 7 хоногийн эргэн мэдээлэл бэлтгэж, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангана.
6. Коронавируст халдварт (КОВИД-19)-тай үйлчлүүлэгчийг эмчилж буй эмнэлгийн оп болон хүний нөөцийн мэдээг 7 хоногийн Баасан гарагаар тасалбар болгож, тухайн өдрийн байдлаар коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын долоо хоногийн эргэн мэдээлэлд оруулж мэдээлнэ.
7. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар нь Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 6 дугаар сарын 11-ний өдрийн A/363 дугаар тушаалын коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын нөөцийн мэдээллийг улсын хэмжээнд нэгтгэж, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвд хүргүүлж, коронавируст халдварт (КОВИД-19)-ын долоо хоногийн эргэн мэдээлэлд оруулж мэдээлнэ.

ХУСНЭГТ. КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19)-ЫН ТАНДАЛТ, ХЯНАЛТЫН МЭДЭЭ

№	Үзүүлэлт	Мэдээний задаргаа	Давтамж	Мэдээлэх байгууллага	Мэдээлэл нэгтгэх байгууллага	Тэрелжсэн мэргэжлийн зэмнээлг	Мэдээллийн эх сурвалж
						1. Батлагдсан тохиолдол	2. Эмнэлэл
1	Батлагдсан тохиолдол	Нийт Үнээс:	Өдөр бүр	КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		ПГУ	Өдөр бүр	КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Түргэвчилгээн тест	Өдөр бүр	Сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төв	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Эмнэлэй	Өдөр бүр	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Улаанбаатар	Өдөр бүр	Сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төв	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Аймагт	Өдөр бүр	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Хүүхэд (0-17 наасны)	Өдөр бүр	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Жирэмсэн эмэгтэй	Өдөр бүр	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Гаднаас зөвөрлөгдсөн Хавьтлаас	Өдөр бүр	ХӨСҮТ	ХӨСҮТ	ХӨСҮТ	Цахим систем
		Халдварын эх уурхай	7 хоногор	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
2	Халдварын эх уурхай	Эмнэлгийн туслаамж Уйчилгээтэй холбоотой	7 хоногор	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	7 хоногийн мэдээлээр
		Тодорхойгүй	7 хоногор	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	7 хоногийн мэдээлээр
3	Эмнэлэгт (нийт)	Өдөр бүр	СЭМТ, Лавлагaa шаталын болон хувийн хэвшлийн ЭМНЭЛГ	аймаг, нийслэлийн ЭМГ, Төв эмнэлэг, төрөлжсэн мэргэжлийн ТӨВ	ХӨСҮТ	Цахим систем	
		Эмнэлэгдэж байгаа					

	Үүнээс: хүүхэд	Өдөр бүр	СЭМТ, Лавлагаа шаталын болон хувийн хэвшлийн эмнэлэг	аймаг, нийслэлийн ЭМГ, Төв эмнэлэг, төрөлжсөн мэргэжлийн төв	ХӨСҮТ	Цахим систем
	Үүнээс: Жирэмсэн эмэгтэй	Өдөр бүр	СЭМТ, Лавлагаа шаталын болон хувийн хэвшлийн эмнэлэг	аймаг, нийслэлийн ЭМГ, Төв эмнэлэг, төрөлжсөн мэргэжлийн төв	ХӨСҮТ	Цахим систем
4	Гэртээ Хөнөн Хундэвтэр Хүнд Нэн хүнд Эмчлүүлэгчийн эмнэлэлзүйн явц	Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр	Өрх, сумын ЭМТ Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
5	Эрчимт эмчилгээний тасгаас энтийн тасагт шилжсэн	Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
6	Эмчилүүлэгчдээс Шилжилт хөдөлгөөн	Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
	3. Хяналт					
7	Хяналтад авсан хүний тоо Ор хүлээгдэж байгаа хүний тоо	Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
8	Жирэмсэн эмэгтэйчүүд 0-17 насны хүүхэд	Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
	4. Хяналт					
9	Хяналтад авсан хүний тоо Хяналтад авсан хүнээс	Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем

4. Дархлаажуулалтын дараах өвчлөл						
9	Батлагдсан тохиолдоос	1-р тунд хамрагдсан 2-р тунд хамрагдсан	Өдөр бүр Өдөр бүр	Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ ХӨСҮТ
	Вакцин хийлгэснээс хойш 14 хоногийн хугацаа өнгөрсөн		Өдөр бүр	Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	www.health.gov.mn
10	Вакцины нэр	Синофарм Спутник-В Астра Зенека Комернити Хөнгөн Хүндэтэр Хүнд	Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр	Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ
11	Эмчилүүлэгчийн эмнэлэгүүн явц Нэн хүнд					www.health.gov.mn
5. Хавьтлын мэдээлэл						
12	Хавьтлын тоо	Нийт Үүнээс: Гэрийн хяналтад байгаа Сүүлийн 24 цагт нэмэгдсэн хавьтлын тоо Хяналтад авч амжаагүй Хяналтаас гарсан хавьтлын тоо	Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр Өдөр бүр	Лаборатори Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага Тухайн байгууллага	аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ ХӨСҮТ
						Цахим систем
						www.health.gov.mn
6. Лабораторийн мэдээлэл						

	Нийт сорьцын тоо Үүнээс:	Өдөр бүр КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
13	Шинжилгээн сорьцын тоо	Өдөр бүр КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
	Үүнээс эерэг сорьцын тоо	Өдөр бүр КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем
	Шинжилгээ Ургэлжилж байгаа	Өдөр бүр КОВИД-19 халдварын шинжилгээний лаборатори	аймаг, нийслэлийн ЭМГ	ХӨСҮТ	Цахим систем

-000-